

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Όπως είναι γνωστό, για την προσβολή έννομων αγαθών, που γίνεται με πράξη που χαρακτηρίζεται ως έγκλημα, απειλείται ποινή. Αποτελεί δε την αντίδραση της οργανωμένης κοινωνίας, η οποία σπεύδει, με ρυθμιστικούς κανόνες που συνθέτουν το νομικό πλαίσιο σε κάθε περίπτωση, να αποδοκιμάσει τη συμπεριφορά του δράστη και να «απαντήσει» με ανάλογη προσβολή αγαθών τούτου και μάλιστα της ελευθερίας του, την οποία, στο μέτρο της επιβαλλόμενης αναγκαιότητας, περιορίζει.

Σκοπός βέβαια είναι ακριβώς η προστασία των πιο πάνω αγαθών με τη γενική αλλά και ειδική πρόληψη του εγκλήματος, χωρίς να παραγνωρίζεται και η οριοθέτηση της καταστολής. Την επιβολή της ποινής ακολουθεί η έκτιση, η οποία συναρτάται κυρίως με την αντεγκληματική επιδίωξη της ειδικής πρόληψης. Τα καταστήματα δε κράτησης αποτελούν τους ειδικούς χώρους όπου εξαπομικεύονται και υλοποιούνται οι στερητικές της ελευθερίας ποινές με την έκτιση τους. Η δύναμη όμως επιβολής της πολιτειακής εξουσίας αφ' ενός και η ανθρώπινη φύση αφ' ετέρου, αποτελούν τους πόλους δύο αντίρροπων συμφερόντων, που στο συγκεκριμένο στάδιο της εκτέλεσης διαμορφώνουν ένα ανταγωνιστικό πλαίσιο, τις δυσμενείς συνέπειες του οποίου μπορεί να αμβλύνει μόνο η οργανωτική και λειτουργική ευρυθμία των πιο πάνω καταστημάτων με την εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών κράτησης και την απαρέγκλιτη τήρηση των προστκόντων μέτρων ασφάλειας και τάξης.

Η θέσπιση όμως κανονιστικών διατάξεων, είτε αυτές ενσωματώνονται στο Σωφρονιστικό Κώδικα είτε συμπεριλαμβάνονται στους οικείους κανονισμούς λειτουργίας των καταστημάτων και τις σχετικές εγκυκλίους οδηγίες, δεν αρκεί για την επίτευξη του προαναφερόμενου σκοπού. Κι αυτό διότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη και ελεγκτικού μηχανισμού, μέσω του οποίου θα αποτραπεί η εκδήλωση ακυρωτικών της νομιμότητας φαινομένων.

Με το προκείμενο νομοσχέδιο επιχειρείται ακριβώς η απαιτούμενη προς τούτο παρέμβαση, η οποία θα καλύψει ένα κενό στο σωφρονιστικό σύστημα και ίδιαίτερα σε μια εποχή που η δραματική αύξηση του αριθμού των κρατουμένων επέφερε σοβαρά προβλήματα στις φυλακές.

Ειδικότερα, συνιστάται ένα ευέλικτο σώμα από έμπειρους και γνώστες του αντικειμένου υπαλλήλους, η υπηρεσιακή μάλιστα προέλευση των οποίων δεν θα περιορίζεται στον σωφρονιστικό κλάδο, αλλά προβλέπεται η στελέχωσή του και από άλλους υπαλλήλους του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Αποστολή του ειδικού αυτού Σώματος Επιθεώρησης είναι η διενέργεια τακτικών αλλά και έκτακτων ελέγχων οποιαδήποτε ημέρα και ώρα σε όλα τα καταστήματα κράτησης της χώρας, ώστε να ελέγχονται οι συνθήκες κράτησης και η τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων τάξεως και ασφάλειας, καθώς επίσης η εφαρμογή των διατάξεων του Σωφρονιστικού Κώδικα και των ρυθμίσεων των κανονισμών λειτουργίας των υπόψη καταστημάτων αλλά και των εγκυκλίων οδηγιών σχετικά με την έκτιση των ποινών και τη λειτουργία των καταστημάτων κράτη-

σης. Σημειώτεον ότι όσοι υπηρετούν στην ανωτέρω υπηρεσία θα έχουν και την ιδιότητα του ανακριτικού υπαλλήλου. Κι αυτό ώστε, στα πλαίσια της λειτουργικής τους αρμοδιότητας, να ενεργούν άμεσα σε περίπτωση που υπόκειται και ποινικά επιλήψιμη συμπεριφορά, διωκόμενη βέβαια αυτεπαγγέλτως, φροντίζοντας να αξιοποιούν όλες τις πληροφορίες που καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέρχονται σε γνώση τους. Επίσης, υποχρέωσή τους είναι να συντάσσουν έκθεση σε κάθε περίπτωση που επιλαμβάνονται και στο τέλος κάθε έτους υποβάλλουν στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης όμοια (έκθεση) με τις διαπιστώσεις, παρατηρήσεις και προτάσεις τους, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης. Εννοείται ότι οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι θα πρέπει να είναι ανεπίληπτοι ήθους και αναγνωρισμένων ικανοτήτων και να μη συντρέχουν στο πρόσωπο τους λόγοι που θα αποτελούσαν ανασταλτικούς παράγοντες στην επιτέλεση του έργου τους.

Προϊστάμενος της εν λόγω υπηρεσίας θα ορίζεται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, δηλαδή δικαστής ή εισαγγελέας, οι οποίοι έχουν επίγνωση του χώρου και των δυσχερειών του και με την επιστημονική τους επάρκεια, τις ικανότητες και την πολύχρονη εμπειρία, θα διασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα του έργου του νεοσύστατου Σώματος και παράλληλα θα το περιβάλλουν με το αξιούμενο για το ρόλο και την αποστολή του κύρος.

Εξάλλου, η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση που θα ενεργείται από το Σώμα Επιθεώρησης, θα εποπτεύεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, πρόβλεψη που εισφέρει στη νομιμότητα των ενεργειών, την ορθότητα των ανακριτικών πράξεων και την πληρότητα των δικογραφιών.

Τέλος, ρητά ορίζεται, για την άρση ενδεχόμενης αμφιβολίας ή και παρεμπηνείας, ότι ουδόλως θίγονται με τις διατάξεις του νομοσχεδίου οι υφιστάμενες αρμοδιότητες των άλλων δικαστικών, ανακριτικών ή διωκτικών αρχών, υπάρχει δε πρόβλεψη για αμοιβαία ενημέρωση σε περίπτωση που κάποια από τις αρχές αυτές ή το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου έχει ήδη επιληφθεί για κάποια από τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο αξιόποινες πράξεις.

Έχει παρατηρηθεί ότι ορισμένες φορές το μέτρο της απέλασης λειτουργεί κατά τρόπο επαχθέστερο από την κύρια και μάλιστα στερητική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται στον αλλοδαπό. Και τούτο διότι η επιστροφή στη χώρα προέλευσής του έχει μόνο αρνητικές για τον ίδιο συνέπειες, ίδιως δε όταν αυτός που καταδικάστηκε ήταν ανήλικος και ήδη η οικογένειά του έχει εγκατασταθεί και παραμένει στην Ελλάδα νομίμως. Ανθρωπιστικοί, συνεπώς, λόγοι υπαγόρευσαν τη ρύθμιση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 6 με το οποίο συμπληρώνεται το άρθρο 74 του Ποινικού Κώδικα, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο, ακριβώς σ' αυτές τις περιπτώσεις, να εξετάζει και να συνεκτιμά τις δυσμενείς για τον εν λόγω αλλοδαπό επιπτώσεις από την ενδεχόμενη απέλασή του. Επιπρόσθετα, με την συμπλήρωση των άρθρων 74, 99 και 105 του Ποινικού Κώδικα, σκοπείται, αφ' ενός μεν η υποβοήθηση του έργου του Υπουργείου Δικαιοσύνης στον συστηματικότερο έλεγχο της βασιμότητας των αιτήσεων για την επανείσοδο στη χώρα των απελαθέντων συνεπεία δικαστικής αποφάσεως αλλοδαπών, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα παράνομης επιστροφής και διαμονής στη χώρα των μη δικαιού-

μενων προς τούτο προσώπων, αφ' ετέρου δε ρυθμίζεται το διιστάμενο στη νομολογία και τη δικαστηριακή πρακτική ζήτημα της απέλασης των αλλοδαπών μετά την έκτιση της ποινής τους, που έχει διαταχθεί με δικαστική απόφαση.

Τροποποιείται επίσης το άρθρο 326 του Ποινικού Κώδικα, ώστε αντί του αναφερόμενου σε αυτό άρθρου 5 να περιληφθεί το ορθό άρθρο 6 του ισχύοντος Συντάγματος.

Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος 1975/1986/2001, την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας. Ειδικότερη δε έκφανση της αξίας του ανθρώπου αποτελεί και το δικαίωμα στην ελεύθερη και ακώλυτη επικοινωνία, με τη συνταγματική επιταγή ότι το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλον τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο (άρθρο 19 παρ. 1 του Συντάγματος 1975/1986/2001).

Εξάλλου, με την αναθεώρηση του έτους 2001 διευρύνθηκε το περιεχόμενο του τελευταίου, όπως πιο πάνω, άρθρου και αναδείχθηκε με επίταση η σημασία του συγκεκριμένου δικαιώματος, αφού εισάγεται η πρόβλεψη για τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες ανεξάρτητης αρχής που διασφαλίζει το εν λόγω απόρρητο, ενώ με την προσθήκη του άρθρου 9Α για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, κατοχυρώνεται ρητά το δικαίωμα στην προστασία τους και συμπληρώνεται το πλαίσιο διασφάλισης της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του ατόμου. Επίσης, σχετική είναι και η διακήρυξη του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ (ν.δ. 53/1974).

Με δεδομένη, λοιπόν, τη σοβαρότητα του θέματος, η νομοθετική παρέμβαση για τη θέσπιση ειδικών λόγων άρσεως του αξιόποινου της συγκεκριμένης συμπεριφοράς, η οποία και τυποποιείται στις διατάξεις του άρθρου 370Α του Π.Κ., πρέπει να είναι περιορισμένη στο μέτρο του απολύτως αναγκαίου και οι ρυθμίσεις να είναι συγκεκριμένες. Επιβάλλεται, συνεπώς, η τροποποίηση της τέταρτης παραγράφου του άρθρου τούτου (370 Α του Π.Κ.), έτσι ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία για τις περιπτώσεις άρσεως του άδικου χαρακτήρα της χρήσης των πληροφοριών, μαγνητοταπινών ή των μαγνητοσκοπήσεων που αποκτήθηκαν αθεμίτως. Ορίζεται πλέον ρητά με το άρθρο 6 του σχεδίου νόμου ότι αίρεται ο άδικος χαρακτήρας της χρήσης αποκλειστικά και μόνο όταν αυτή έγινε ενώπιον δικαστικής ή άλλης δημόσιας αρχής για τη διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος κι εφόσον βέβαια δεν υπήρχε η δυνατότητα να διαφυλαχθεί τούτο διαφορετικά. Έτσι, οριθετείται με ακρίβεια το συγκεκριμένο πλαίσιο και αίρεται το δυσδιάγνωστο της ισχύουσας ρύθμισης ως προς την ευρύτητα των οριών εφαρμογής της. Τέλος, με την κατάργηση της πέμπτης παραγράφου του ίδιου άρθρου, θεοπίζεται το αυτεπάγγελτο της ποινικής διώξεως και για την πράξη της παράνομης χρήσης, αφού, εκτός από την ιδιαίτερη απάξια της, ήδη έχει προκληθεί βλάβη στον παθόντα με την τέλεσή της και η περαιτέρω δημοσιότητα δεν θα καταστήσει επαχθέστερη τη θέση του τελευταίου, παραδοχή που, σε αντίθετη περίπτωση, θα δικαιολογούσε ενδεχομένως την κατ' έγκληση διώξη της. Επίσης, αυξάνεται το προβλεπόμενο στο ίδιο άρθρο κατώτατο όριο της απειλούμενης ποινής φυλάκισης, με τον ορισμό των τριών μηνών ως ελάχιστου ορίου, σε όλες τις περιπτώσεις που το πλαίσιο ποινής ήταν απλώς φυλάκιση. Και αυτό διότι η τέλεση των συγκεκριμένων πράξεων συνεπάγεται την

προσβολή σημαντικού έννομου αγαθού, το οποίο προστατεύεται με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, γεγονός που αξιώνει, ως απάντηση, ανάλογη και οπωσδήποτε αυστηρότερη από την ισχύουσα κύρωση.

Με το άρθρο 7 συμπληρώνεται το άρθρο 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ώστε να περιορισθούν οι παρελκυστικές της δίκης αιτήσεις εξαιρέσεως δικαστών και εισαγγελέων, για να αποτραπούν δε άσκοπες και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεων συμπληρώνεται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 340 και αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Επιχειρείται επίσης η ενεργοποίηση της σχετικής διατάξεως (άρθρο 330) του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία τροποποιείται αναλόγως, ώστε να είναι ευχερέστερη δικονομικά η εφαρμογή της σε παρόμοιες περιπτώσεις. Ιδιαίτερα, η προστασία της ανηλικότητας αποτελεί προτεραιότητα που χρήζει ειδικής μεταχείρισης στα πλαίσια τόσο του ουσιαστικού ποινικού δικαίου με τη θέσπιση των αναγκαίων ποινικών διατάξεων όσο και της ποινικής δικονομίας με την εξασφάλιση των σχετικών προς τούτο ρυθμίσεων. Πολλές φορές όμως, όπως και στο πρόσφατο παρελθόν, η ελληνική κοινωνία έγινε μάρτυρας απαξιωτικών για τον πολιτισμό της σκηνών, με την εξεικόνιση και διαπόμπευση ανηλίκων, που ήταν θύματα απεχθών σε βάρος τους εγκληματικών πράξεων. Και αυτό, διότι οι τελευταίοι εξετάσθηκαν ως μάρτυρες ενώπιον δικαστηρίων με κατάμεστα τα ακροατήριά τους από κοινό που έσπειυσε να ικανοποιήσει την περιέργειά του, με πρόδηλη τη γενική αδιαφορία για το σοβαρό ψυχικό τραυματισμό των ανηλίκων. Επίσης, για τους ίδιους λόγους, περιορίζεται, με την πρόσθετη προϋπόθεση του ορίου ηλικίας του δεκάτου πέμπτου έτους, η δυνατότητα να παραπέμπεται και να δικάζεται ο ανήλικος στο αρμόδιο για τους ενηλίκους τακτικό ποινικό δικαστήριο, αφού η δικαστηριακή πρακτική κατέδειξε ότι ο κανόνας, δηλαδή ο χωρισμός της δίκης, είχε αναδειχθεί σε εξαίρεση.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 8 απαγορεύεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο λήψη και μετάδοση των δικών, δεδομένου ότι η δημοσιότητα των συνεδριάσεων των δικαστηρίων, ως διασφάλιση της ορθότητας απονομής της δικαιοσύνης, είναι άμεση και ακώλυτη, αφού η πρόσβαση στους χώρους διεξαγωγής των δικών είναι ελεύθερη (άρθρο 93 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος 1975/1986/2001). Συνακόλουθα, η έμμεση δημοσιότητα, που φέρεται να συναρτάται με την ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή την με οποιονδήποτε άλλον τρόπο καταγραφή των δικών, όχι μόνο δεν αποτελεί πρόσθετη εισφορά στη βελτίωση του παρεχόμενου δικαιοδοτικού έργου, αλλά αντίθετα δημιουργεί προβλήματα στην ομαλή διεξαγωγή της δίκης, όπως η καταστρατήγηση της απαγόρευσης της επικοινωνίας των μαρτύρων (άρθρο 350 Κ.Π.Δ.), συντελεί στη ψυχική φόρτιση των διαδίκων και των μαρτύρων με ό,τι αυτό συνεπάγεται και διαμορφώνει εικόνα που δεν συνάδει με την αισθητική του χώρου και του επιτελούμενου έργου, κυρίως δε συνιστά προσβολή της προσωπικότητας του κατηγορουμένου, ενώ υποστηρίζεται ότι προβάλλει και την αρχή της δίκαιης δίκης που κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ (ν.δ. 53/1974). Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του δικαστηρίου, μπορεί να επιτραπεί η μετάδοση κ.λπ. της δίκης, εφόσον όμως συναινούν ο εισαγγελέας και όλοι οι διάδικοι και κριθεί ότι συντρέχει ουσιώδες δημόσιο συμφέρον, διαπίστωση που δικαιολογεί στη συγκεκριμένη περί-

πτωση την υποχώρηση του κανόνα της γενικής απαγόρευσης. Σημειωτέον ότι σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται η τηλεοπτική ή ραδιοφωνική κάλυψη και μετάδοση δίκης, ενώ σε ορισμένες μπορεί να επιτραπεί κατ' εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις (άδεια δικαστηρίου, συναίνεση διαδίκων).

Η τροποποίηση με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου του άρθρου δεύτερου του ν. 2656/1998 κρίνεται αναγκαία προκειμένου να είναι απόλυτα σαφές ότι ο όρος «ξένος δημόσιος λειτουργός» αναφέρεται στον ορισμό του άρθρου 1 της Σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α. εν όψει και του ότι σε άλλες συμβάσεις, όπως σε αυτήν του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου προβλέπεται η δωροδοκία ξένων δημόσιων λειτουργών, δίνεται διαφοροποιημένος ορισμός. Σε ό,τι αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος, η τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για την προσαρμογή της διάταξης στις επιταγές του άρθρου 3 παρ. 3 της Σύμβασης αυτής δεδομένου ότι η περίπτωση δεν καλύπτεται πλήρως από τη γενική διάταξη του άρθρου 76 του Π.Κ., αφού η προβλεπόμενη σε αυτήν δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος είναι δυνητική και τίθεται υπό τον όρο ότι αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους.

Επίσης η τροποποίηση του άρθρου πέμπτου κρίνεται αναγκαία για τη συμμόρφωση της διάταξης στις επιταγές του άρθρου 3 παρ. 2 της Σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α., σύμφωνα με την οποία, εφόσον στο νομικό σύστημα ενός συμβαλλόμενου μέρους δεν προβλέπεται ούτε μπορεί να εφαρμοσθεί η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων, το κράτος αυτό οφείλει να θεσπίσει για το έγκλημα της δωροδοκίας ξένων δημοσίων λειτουργών αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές μη ποινικές κυρώσεις (διοικητικές κ.ά.), καθόσον ο όρος «επιχείρηση» που αναφέρεται στο άρθρο πέμπτο του ν. 2656/1998 κατά την άποψη του Ο.Ο.Σ.Α. δεν ταυτίζεται πλήρως με τον όρο «νομικό πρόσωπο» επειδή δεν περιλαμβάνει και τα ιδρύματα, ορισμένα από τα οποία αναπτύσσουν συγκεκαλυμμένη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τη διάταξη του άρθρου 10 συμπληρώνεται το άρθρο 7Α του ν. 2472/1997, ώστε να συμπεριληφθούν στις εξαιρέσεις γνωστοποίησης και λήψης άδειας για την επεξεργασία και τήρηση των αρχείων, που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα, και οι δικαστικές αρχές και υπηρεσίες, αφού εκτός από τα γραφειοκρατικά προβλήματα, βασίμως είναι δυνατόν να υποστηριχθεί και η αντισυνταγματικότητα της ισχύουσας ρύθμισης.

Με τη διάταξη του άρθρου 11 επέρχονται οι αναγκαίες για τη συγκρότηση των Εφετείων (Μικτά Ορκωτά Εφετεία, Πενταμελή Εφετεία και Τριμελή Εφετεία Κακουργημάτων ή και Τριμελή Εφετεία Πλημμελημάτων) τροποποιήσεις στο άρθρο 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών. Παρέχεται έτσι η δυνατότητα στις Ολομέλειες του Δικαστηρίου των Εφετών και της οικείας Εισαγγελίας, σε περίπτωση σοβαρών υποθέσεων που έχουν παραπεμφθεί προς εκδίκαση στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων και πρόκειται, λόγω και του αντικειμένου τους, να διαρκέσουν επί μακρό χρόνο, να συνέρχονται και να ορίζουν από τα μέλη τους αριθμό δεκαπλάσιο από τον απαιτούμενο για τη συγκρότηση του δικαστηρίου, που μαζί με τους αναπλη-

ρωτές τους θα συγκροτήσουν το δικαστήριο. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται από το λόγο ότι για ορισμένους από τους δικαστές και εισαγγελείς είναι ιδιαίτερα δυσχερές, για προσωπικούς ή λόγους υγείας ή και της ήδη μεγάλης υπηρεσιακής τους επιβάρυνσης και εκκρεμότητας, να διεκπεραιώσουν υποθέσεις που απαιτούν πολύμηνη επί της έδρας παρουσία, διαρκή απασχόληση, ένταση και υπέρβαση των ορίων αντοχής. Με την επιλογή όμως αυτή εξυπηρετείται και η εύρυθμη λειτουργία του δικαστηρίου και της εισαγγελίας, καθόσον η αναμενόμενη μακράς χρονικής διάρκειας διαδικασία απαιτεί την ανάλογη και έγκαιρη υπηρεσιακή προετοιμασία, ώστε οι δικαστές και εισαγγελείς που θα οριστούν να συμμετάσχουν στην κλήρωση, απαλλαγμένοι από τα άλλα καθήκοντά τους, να αφοσιωθούν απερίσπαστοι στη μελέτη των προς εκδίκαση δικογραφιών.

Η κρίση δε της Ολομέλειας του Δικαστηρίου και της Εισαγγελίας Εφετών οπωδήποτε διασφαλίζει την αξιούμενη αμεροληψία και αντικειμενικότητα, δεδομένου ότι από τα μέλη της θα ορίζονται οι δικαστές και εισαγγελείς που θα μετέχουν στη διαδικασία της κλήρωσης, από την οποία θα αναδειχθούν τελικά εκείνοι που θα συγκροτήσουν το συγκεκριμένο δικαστήριο. Σημειώνεται ότι προβλέπεται να τηρείται η ίδια διαδικασία και για τις σχετικές ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου υποθέσεις.

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 12 ρυθμίζονται θέματα του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης, ενώ η τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 2776/1999 «Σωφρονιστικός Κώδικας» αναφορικά με τη σύνθεση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.) είναι αναγκαία μετά την κατάργηση με τον νέο οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης των Τμημάτων Επιθεώρησης Υγειονομικού Ελέγχου και Κοινωνικού Εργού.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Απ.-Αθ. Τσοχατζόπουλος

Β. Παπανδρέου

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ
ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Μ. Χρυσοχοΐδης

Χ. Πρωτόπαππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ Ή
ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

*στο σχέδιο νόμου «Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και
Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις»*

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 1

Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ειδική υπηρεσία, υπαγόμενη απευθείας στο Γενικό Γραμματέα του ίδιου Υπουργείου, με τον ονομασία «Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης».

Άρθρο 2

1. Το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης έχει ως αποστολή:

Α. Τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων οποιαδήποτε ημέρα και ώρα για τη διαπίστωση των συνθηκών κράτησης, της ευταξίας και της τήρησης των μέτρων ασφάλειας στα καταστήματα κράτησης, της εφαρμογής των διατάξεων του Σωφρονιστικού Κώδικα και των κανονισμών λειτουργίας των καταστημάτων αυτών, καθώς και των σχετικών εγκυκλίων οδηγιών που αφορούν την έκτιση των ποινών και τη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης.

Β. Τη διερεύνηση, διακρίβωση και δίωξη των εγκλημάτων που διώκονται αυτεπαγγέλτως και διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης σε όλη την επικράτεια και προς τούτο, εκτός των άλλων, συλλέγει, αξιολογεί και αξιοποιεί πληροφορίες και στοιχεία που περιέρχονται με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτό.

2. Όσοι υπηρετούν στην πιο πάνω υπηρεσία και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα έχουν και την ιδιότητα του ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου, ενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση, σύμφωνα με τα άρθρα 43 παρ. 2 και 243 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και υποβάλλουν τις σχετικές δικογραφίες στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα.

3. Σε κάθε περίπτωση συντάσσεται έκθεση για τα αποτελέσματα του ελέγχου. Επίσης το Δεκέμβριο κάθε έτους υποβάλλεται στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης έκθεση με παρατηρήσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης.

4. Οι αστυνομικές, στρατιωτικές και άλλες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες έχουν υποχρέωση, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης.

Άρθρο 3

1. Προϊστάμενος του Σώματος τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 14 του ν. 2592/1998. Η θητεία του είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μια φορά για τρία έτη.

Στον προϊστάμενο του Σώματος καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

2. Το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης στελεχώνεται από δώδεκα (12) υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή υπαλλήλους του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που αποσπώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για το χρονικό διάστημα της συγκεκριμένης υπηρεσίας τους.

Από τους υπαλλήλους αυτούς οι εννέα (9) είναι κατηγορίας ΠΕ και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα και οι τρεις (3) είναι ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ και ασκούν γραμματειακά καθήκοντα. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να έχουν υπηρετήσει τουλάχιστον δέκα έτη στην υπηρεσία.

Η διάρκεια της απόσπασής τους ορίζεται σε τρία έτη και διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης εφόσον προέρχονται από υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Αν προέρχονται από άλλες υπηρεσίες και άλλους φορείς αποσπώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου Υπουργού.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή των κατά τα ανωτέρω συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση του προϊσταμένου του Σώματος, η απόσπαση μπορεί να ανανεωθεί μια φορά από ένα έως τρία έτη. Ο χρόνος της απόσπασης λογιζεται κανονικά στην υπηρεσιακή και μισθολογική τους εξέλιξη.

3. Οι υπάλληλοι που στελεχώνουν το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης πρέπει να διακρίνονται για τις ικανότητες και το ήθος τους, να μην έχουν τιμωρηθεί ή να μην εκκρεμεί σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη για παραπτώματα που μαρτυρούν έλλειψη ευσυνειδοσίας και επίγνωσης του υπηρεσιακού καθήκοντος και να μη συντρέχουν λόγοι υγείας που τους εμποδίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δεν επιτρέπεται να επιλεγεί υπάλληλος που είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου συνδικαλιστικής οργάνωσης ή έχει υπηρετήσει κατά την προηγούμενη οκταετία ή υπηρετεί με οποιαδήποτε ιδιότητα σε γραφεία μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών Γραμματέων, Κομμάτων και Βουλευτών.

4. Οι ανωτέρω υπάλληλοι εξακολουθούν να μισθοδοτούνται από την υπηρεσία από την οποία προέρχονται και επιπλέον τους καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Για τις δαπάνες των εκτός έδρας μετακινήσεων εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις. Επίσης, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν την υπηρεσία του Υπουργείου ή του φορέα τους που θα υπηρετήσουν μετά τη λήξη του χρόνου της απόσπασής τους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας.

Άρθρο 4

Η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση που ενεργείται από το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης εποπτεύεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών. Η εποπτεία ασκείται από τον ίδιο ή από τον αναπληρωτή του και συνίσταται στο δικαίωμα να ενημερώνεται για τις πληροφορίες ή καταγγελίες που περιέρχονται στην υπηρεσία αυτή, να λαμβάνει γνώση των εικρεμών υποθέσεων, να δίνει οδηγίες και να παρίσταται κατά τη διενέργεια των ανακριτικών πράξεων.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των άλλων δικαστικών, ανακριτικών ή διωκτικών αρχών. Όταν άλλη δικαστική, ανακριτική ή διωκτική αρχή έχει επιληφθεί για τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 παρ. 1 περίπτωση Β' του παρόντος νόμου εγκλήματα, ενημερώνει το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης. Ομοίως, σε περίπτωση που έχει επιληφθεί το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, ενημερώνει τον αρμόδιο, κατά το άρθρο 572 Κ.Π.Δ., εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλασή του λαμβάνεται υπόψη η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειάς του στη χώρα.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πιο πάνω απόφαση λαμβάνεται μετά από γνώμη τριμελούς συμβουλίου που αποτελείται από έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, τον οποίο προτείνει ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έναν ανώτερο αξιωματικό της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, τον οποίο προτείνει ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και τον Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου, καθώς και ο γραμματέας αυτού ορίζονται με τους αναπληρωτές τους για τρία έτη με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.»

3. Στα μέλη και στο γραμματέα του συμβουλίου της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 99 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πιο πάνω απόφαση λαμβάνεται μετά από γνώμη του κατά το άρθρο 74 παράγραφος 3 τριμελούς συμβουλίου.»

5. Στο άρθρο 99 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

« 5. Αν ο αλλοδαπός έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο την ποινή του και η απέλασή του που έχει διαταχθεί με δικαστική απόφαση δεν είναι δυνατή, η απέλαση αναστέλλεται με απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειδικείου του τόπου έκτισης της ποινής ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα που εποπτεύει το οικείο κατάστημα κράτησης και όπου αυτός δεν υπάρχει του εισαγγελέα που είναι αρμόδιος για την εκτέλεση της ποινής. Κατά τη χορήγηση της αναστολής το δικαστήριο μπορεί να επι-

βάλλει τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 100Α ή ορισμένους από αυτούς. Αν εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν την αναστολή της απέλασης η απόφαση για τη χορήγησή της ανακαλείται με την ίδια διαδικασία.»

6. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Αν με δικαστική απόφαση έχει διαταχθεί η απέλαση του καταδίκου που απολύεται υπό όρο, η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την υπό όρο απόλυση αυτού, εκτός αν η απέλαση είναι αδύνατη, οπότε απολύεται ο κατάδικος και αρχίζει ο χρόνος δοκιμασίας.»

7. Το άρθρο 326 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 326 Κατακράτηση παρά το Σύνταγμα

‘Οποιος παραβαίνει μια από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Συντάγματος τιμωρείται με φυλάκιση.»

8. Το άρθρο 370Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 370Α Παραβίαση του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή με σκοπό να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνήσει το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Η χρησιμοποίηση από τον δράστη των πληροφοριών ή μαγνητοταινιών που αποκτήθηκε με αυτόν τον τρόπο θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Οποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή μαγνητοφωνεί προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή μαγνητοσκοπεί μη δημόσιες πράξεις τρίτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος μαγνητοφωνεί ιδιωτική συνομιλία μεταξύ αυτού και τρίτου χωρίς τη συναίνεση του τελευταίου. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται και σε αυτή την περίπτωση.

3. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών τιμωρείται όποιος κάνει χρήση των πληροφοριών ή των μαγνητοταινιών ή των μαγνητοσκοπήσεων που αποκτήθηκαν με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.

4. Η πράξη της παραγράφου 3 δεν είναι άδικη, αν η χρήση έγινε ενώπιον οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης δημόσιας αρχής για τη διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος, που δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

5. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1,2 και 3 αυτού του άρθρου ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή.

6. Οποιος διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει για εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεσή τους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή.»

Άρθρο 7

1. Στο άρθρο 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

«4. Δεν επιτρέπεται αίτηση εξαίρεσης: α) μελών ή του εισαγγελέα ή του γραμματέα του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου, που αποφασίζει για την αίτηση εξαίρεσης κατά το άρθρο 20, β) τόσων μελών από καθένα των ποινικών τμημάτων του Αρείου Πάγου, ώστε με τα λοιπά μέλη να μην είναι δυνατή η συγκρότηση του δικαστηρίου κατά τον κανονισμό λειτουργίας του Αρείου Πάγου, γ) περισσοτέρων των πέντε αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου, δ) περισσοτέρων των οκτώ δικαστών ή δύο εισαγγελέων συνολικά για κάθε δικαστήριο ή εισαγγελία, όπου υπηρετούν πράγματι τουλάχιστον δώδεκα δικαστές ή τρεις εισαγγελείς αντίστοιχα, ε) περισσοτέρων των τεσσάρων δικαστών για κάθε δικαστήριο στο οποίο υπηρετούν τουλάχιστον επτά δικαστές και περισσοτέρων των δύο όταν υπηρετούν λιγότεροι των επτά δικαστών.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 130 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η κατά το δεύτερο εδάφιο συνεκδίκαση δεν επιτρέπεται, εφόσον κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ο ανήλικος δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 330 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν η δημοσιότητα της συνεδρίασης είναι επιβλαβής στα χρηστά ή θητή ή συντρέχουν ειδικοί λόγοι να προστατευθεί ο ιδιωτικός ή οικογενειακός βίος των διαδικιών, ιδίως αν η δημοσιότητα σε δίκη εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλευσης της γενετήσιας ζωής έχει ως συνέπεια την ιδιαίτερη ψυχική ταλαιπωρία ή το διασυρμό του θύματος και μάλιστα ανηλίκου, το δικαστήριο διατάσσει τη διεξαγωγή της δίκης ή ενός μέρους της χωρίς δημοσιότητα.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο που έχουν ως εξής:

«Σε δίκες για κακούργημα, οι οποίες λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να έχουν μακρά διάρκεια, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει με την ίδια διαδικασία στον κατηγορούμενο που δεν έχει συνήγορο δύο ή τρεις συνηγόρους από τον ίδιο πίνακα. Ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να αρνηθεί την υπεράσπισή του από το συνήγορο ή τους συνηγόρους που διορίστηκαν από τον πρόεδρο, μπορεί όμως με αιτιολογημένη αίτησή του να ζητήσει από το δικαστήριο την ανάκληση του διορισμού ενός μόνο συνηγόρου για σπουδαίο λόγο, οπότε η υπεράσπιση συνεχίζεται από τους λοιπούς, εφόσον είχαν διοριστεί περισσότεροι από έναν.»

5. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο, μετά από πρόταση του εισαγγελέα ή αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτων, μπορεί να διατάξει την αναβολή της δίκης για σημαντικά αίτια που προσδιορίζονται ειδικά στην απόφαση. Μπορεί επίσης για το λόγο αυτόν να διατάξει τη διακοπή της δίκης ή της συνεδρίασης πριν αρχίσει η συζήτηση της υπόθεσης.»

Άρθρο 8

1. Η οικική ή μερική μετάδοση από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, καθώς και η κινηματογράφηση και μαγνητοσκόπηση της δίκης ενώπιον ποινικού, πολιτικού ή διοικητικού δικαστηρίου απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τις ενέργειες αυτές, εφόσον συναινούν ο εισαγγελέας και οι διάδικοι και συντρέχει ουσιώδες δημόσιο συμφέρον.

2. Η μετάδοση από την τηλεόραση ή η κινηματογράφηση ή μαγνητοσκόπηση ή φωτογράφηση των προσώπων που οδηγούνται ενώπιον των δικαστικών ή εισαγγελικών ή αστυνομικών και λοιπών αρχών, εφόσον αυτά δεν έχουν προηγουμένως συναινέσει ρητά, απαγορεύεται.

3. Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. α΄ και 2 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριάντα ετών και χρηματική ποινή είκοσι χιλιάδων (20.000) έως διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του ν. 2172/1993 (ΦΕΚ 207 Α΄) καταργείται.

Άρθρο 9

1. Το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998 (ΦΕΚ 265 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο
Δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού

1. Όποιος, κατά την άσκηση διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και με σκοπό να αποκτήσει ή να διατηρήσει αθέμιτο επιχειρηματικό ή άλλο, μη οφειλόμενο, πλεονέκτημα, χρηματικό ή μη, προσφέρει, υπόσχεται ή δίνει, ο ίδιος ή μέσω τρίτου, δώρα ή άλλα μη οφειλόμενα ανταλλάγματα, σε αλλοδαπό δημόσιο λειτουργό, κατά την έννοια της σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α. που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του νόμου αυτού, υπέρ αυτού ή τρίτου, προκειμένου αυτός να προβεί σε ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στην υπηρεσία του ή αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Τα δοθέντα δώρα ή η αξία τους καθώς επίσης και τα προϊόντα του εγκλήματος, που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ή η αξία τους, δημεύνονται.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 2656/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν κάποιο νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση, από υπαιτιότητα των διευθυντικών στελεχών του, ωφελήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου, επιβάλλεται σ' αυτό, με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας περιφερειακής διευθύνσεως του Σ.Δ.Ο.Ε. (άρθρο 5 του π.δ. 218/1996, ΦΕΚ 168 Α΄):

α) διοικητικό πρόστιμο μέχρι του τριπλάσιου της αξίας του οφέλους ή

β) προσωρινή ή οριστικά απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας ή

γ) πρόσκαιρος ή οριστικός αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις.»

3. Οι διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου Ισχουσών διατάξεων κ.λπ. » (ΦΕΚ 189 Α΄), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν. 2145/1993 (ΦΕΚ 88 Α΄), αντικα-

ταστάθηκε εν μέρει με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199 Α΄) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α΄) καταργούνται από της ισχύος τους χωρίς να θίγεται το κύρος πράξεων που εκδόθηκαν σε εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 10

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7Α του ν. 2472/1997, που προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του ν. 2819/2000, προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους.»

Άρθρο 11

1. Η παράγραφος 3 του τμήματος Β΄ υπό τον τίτλο «Κλήρωση των συνθέσεων» του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών», όπως η περίπτωση β' αυτής που αναφέρεται στο Εφετείο, έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 14 παρ. 3 του ν. 3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο Εφετείο:

α) Των αρχαιότερων προέδρων εφετών μέχρι του αναγκαίου αριθμού, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών εφετείων και των πενταμελών εφετείων.

β) Των νεότερων προέδρων εφετών και των αρχαιότερων εφετών, μέχρι του αναγκαίου αριθμού, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των τριμελών εφετείων κακουργημάτων ή και τριμελών εφετείων πλημμελημάτων.

γ) Όλων των υπόλοιπων εφετών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των μικτών ορκωτών εφετείων, των πενταμελών εφετείων και των τριμελών εφετείων.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών» προστίθεται παράγραφος 12 που έχει ως εξής:

«12. Σε υποθέσεις που έχουν παραπεμφθεί αρμοδίως για να εκδικαστούν στο τριμελές εφετείο κακουργημάτων και λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να διαρκέσουν επί μακρό χρόνο, η ολομέλεια του δικαστηρίου των εφετών, που συνέρχεται μετά από πρόσκληση του διευθύνοντος το δικαστήριο δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την κλήρωση της συνθέσεως, ορίζει από τα μέλη του δικαστηρίου αριθμό δεκαπλάσιο από τον απαιτούμενο για τη συγκρότηση του δικαστηρίου δικαστών, μεταξύ των οποίων θα κληρωθούν ο πρόεδρος μεταξύ των προέδρων και τα σύνεδρα μέλη μεταξύ των εφετών, οι οποίοι με τους αναπληρωτές τους, έναν πρόεδρο εφετών και έναν εφέτη, που κληρώνονται από τον ίδιο αριθμό δικαστών, θα συγκροτήσουν το δικαστήριο του τριμελούς εφετείου κακουργημάτων. Η απόφαση της ολομέλειας ισχύει από τη δημοσίευσή της. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για τη συγκρότηση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου στην περίπτωση που οι υποθέσεις αυτές αχθούν ενώπιόν του. Ο εισαγγελέας της έδρας κληρώνεται από πέντε εισαγγελείς εφετών που έχουν οριστεί από την ολομέλεια

της οικείας εισαγγελίας και ο αναπληρωτής του από πέντε αντιεισαγγελείς εφετών που ορίζονται με την ίδια διαδικασία, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια. Η κλήρωση για τη συγκρότηση του δικαστηρίου γίνεται την πρώτη ημέρα συνεδρίασης του προηγούμενου της δικασίου μήνα από το Α' Τριμελές Εφετείο Πλημμελημάτων σε δημόσια συνεδρίαση. Οι κληρωθέντες συμμετέχουν σε κάθε τυχόν επόμενη μετ' αναβολή δικάσιμο, εκτός εάν παύσουν για οποιονδήποτε λόγο να ανήκουν στη δύναμη του δικαστηρίου, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Στην περίπτωση αυτή, στη θέση του αναπληρωματικού, εφόσον εξακολουθεί να συντρέχει ο λόγος αναπλήρωσης, ορίζεται με την ίδια διαδικασία από την ολομέλεια νέο μέλος.»

Άρθρο 12

1. Στο προσωπικό των καταστημάτων κράτησης, σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων, ειδικών θεραπευτικών καταστημάτων και Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών (Κ. Α. Υ. Φ.), χορηγείται ειδική αποζημίωση για κάθε ημέρα απασχόλησης πέραν του πενθημέρου. Το ύψος της αποζημίωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 2776/1999 «Σωφρονιστικός Κώδικας» αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Κ.Ε.Σ.Φ. απαρτίζεται από πέντε μέλη Δ.Ε.Π. ελληνικών Α.Ε.Ι., κατά προτίμηση νομικούς με ενασχόληση σε θέματα ποινικού ή σωφρονιστικού ή συνταγματικού δικαίου, έναν επιστήμονα εξειδικευμένο στη σωφρονιστική ή την ψυχολογία των εγκλείστων ή τη μεταχείριση των τοξικομανών ή σε άλλο συναφές αντικείμενο, έναν εισαγγελέα ή αντιεισαγγελέα εφετών, τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης, έναν διευθυντή καταστήματος κράτησης και έναν κοινωνικό λειτουργό που υπηρετεί στην κοινωνική υπηρεσία καταστήματος κράτησης.»

Άρθρο 13

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Απ.-Αθ. Τσοχατζόπουλος

Β. Παπανδρέου

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ
ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Μ. Χρυσοχοΐδης

Χ. Πρωτόπαππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

χεται στο ποσό των 1.173,88 ευρώ για κάθε παράσταση συνηγόρου.
(άρθρο 7 παρ. 4)

7. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 71.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου για τη λειτουργία του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης
(άρθρο 1)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

N. Χριστοδουλάκης

Φ. Πετσάλνικος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 125.000 ευρώ περίπου από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του συνιστώμενου Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης και την καταβολή εξόδων μετακίνησης εκτός έδρας στο προσωπικό που στελεχώνει το Σώμα.
(άρθρο 1)

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης στον Προϊστάμενο του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, που εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. Η εν λόγω δαπάνη, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι προϊστάμενος του Σώματος τοποθετείται συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, στον οποίο περικόπτεται το 70% της καταβαλλόμενης σύνταξης (άρθρο 8 παρ. 14 v. 2592/1998) εκτιμάται στο ποσό των 21.950 ευρώ.
(άρθρο 3 παρ. 1)

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης στους δώδεκα (12) υπαλλήλους που αποσπώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη στελέχωση του ανωτέρω Σώματος, που εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. Εκτιμάται πάντως ότι η εν λόγω δαπάνη θα ανέρχεται στο ποσό των 42.300 ευρώ.
(άρθρο 3 παρ. 4)

4. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη και το Γραμματέα του τριμελούς συμβουλίου που συγκροτείται για τη γνωμοδότηση επί θεμάτων που αναφέρονται στην επιστροφή στη χώρα αλλοδαπών που έχουν απελαθεί κατόπιν σχετικής δικαστικής απόφασης. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 6 000 ευρώ περίπου.
(άρθρο 6 παρ. 3)

5. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή ειδικής αποζημίωσης για απασχόληση πέραν του πενθημέρου στο προσωπικό των καταστημάτων κράτησης, των σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων, των ειδικών θεραπευτικών καταστημάτων και της Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.). Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 1.500.000 ευρώ.
(άρθρο 12 παρ. 1a)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από το διορισμό περισσοτέρων του ενός (2 ή 3) συνηγόρων για την υπεράσπιση κατηγορούμενου για κακούργημα που δεν έχει συνήγορο, εφόσον η δίκη πρόκειται να διαρκέσει επί μακρόν. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και ανέρ-

ΕΚΘΕΣΗ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις»

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου: α) προτείνεται η σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης, β) τροποποιούνται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα της Ποινικής Δικονομίας και γ) ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και μισθολογικά θέματα του προσωπικού του Υπουργείου αυτού. Ειδικότερα:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

1. α. Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ειδική υπηρεσία με την ονομασία «Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης» και αποστολή:

i) τη διενέργεια στα καταστήματα κράτησης τακτικών και έκτακτων ελέγχων, προς το σκοπό διαπίστωσης των συνθηκών κράτησης, της ευαξίας και της τήρησης των μέτρων ασφαλείας σ' αυτά, καθώς και της εφαρμογής του σχετικού με την έκτιση ποινών και τη λειτουργία των εν λόγω καταστημάτων νομικού πλαισίου και

ii) τη διερεύνηση, διακρίβωση και διώξη εγκλημάτων που διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης όλης της επικράτειας και διώκονται αυτεπαγγέλτως.

β. Ορίζεται ότι οι υπάλληλοι του συνιστώμενου Σώματος, που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα, έχουν την ιδιότητα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου, διενεργούν προκατρκτική εξέταση ή προανάκριση σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και προβαίνουν, μετά το πέρας του διενεργούμενου ελέγχου, στις οριζόμενες ενέργειες.

γ. Επιβάλλεται στις αστυνομικές, στρατιωτικές και λοιπές δημόσιες αρχές και υπηρεσίες η υποχρέωση για άμεση και αποτελεσματική συνδρομή των υπαλλήλων

του Σώματος.

2. α. Ως προϊστάμενος του Σώματος τοποθετείται, με τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί άλλη μία φορά, συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, μη εφαρμοζομένων των περι απασχόλησης των συνταξιούχων διατάξεων, με την επιφύλαξη πάντως των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'). Στον ανωτέρω καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α..

β. Το Σώμα στελεχώνεται από δώδεκα (12) υπαλλήλους [εννέα (9) ΠΕ κατηγορίας, που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα και τρεις (3) ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ κατηγορίας, που ασκούν γραμματειακής φύσεως καθήκοντα], του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή ν.π.δ.δ., οι οποίοι αποσπώνται στο εν λόγω Υπουργείο, για το σκοπό αυτόν.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διάρκεια, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των προαναφερόμενων αποσπάσεων.

δ. Καθορίζονται τα προσόντα των υπαλλήλων που στελεχώνουν το Σώμα, καθώς και τα κωλύμματα για την υπηρεσία σ' αυτό.

ε. Οι δαπάνες μισθοδοσίας των ανωτέρω υπαλλήλων, βαρύνουν τις υπηρεσίες από τις οποίες προέρχονται. Στους υπαλλήλους αυτούς καταβάλλεται επιπροσθέτως και μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α.. (άρθρο 3)

3. α. Ορίζεται ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών, ως αρμόδιος για την άσκηση της καθοριζόμενης εποπτείας επί της προκαταρκτικής εξέτασης και προανάκρισης, που διενεργούνται από το Σώμα.

β. Προβλέπεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις δε θίγουν αρμοδιότητες άλλων δικαστικών, ανακριτικών ή διωκτικών αρχών. (άρθρο 4-5)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

1. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π. Κ.) και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ειδικότερα εισάγονται μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις:

α. Για την απέλαση αλλοδαπού, που κατά το χρόνο τέλεσης της αξιόποινης πράξης ήταν ανήλικος, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειάς του στη χώρα.

β. Συνιστάται τριμελές συμβούλιο με την οριζόμενη συγκρότηση, το οποίο γνωμοδοτεί για την επιστροφή αλλοδαπών στη χώρα που έχουν απελαθεί κατόπιν σχετικής δικαστικής απόφασης. Στα μέλη και στο γραμματέα του συνιστώμενου συμβουλίου καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α..

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναστολή απέλασης αλλοδαπού, ο οποίος έχει εκτίσει την ποινή που του έχει επιβληθεί, στην περίπτωση που η διαταχθείσα με δικαστική απόφαση απέλαση δεν είναι δυνατή.

δ. i) Η χρήση πληροφοριών ή μαγνητοταπινών ή μαγνητοσκοπήσεων που αποκτήθηκαν αθέμιτα δεν είναι άδικη, σε κάθε περίπτωση, εφόσον αυτή έγινε ενώπιον οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης δημόσιας αρχής για τη διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος, που δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

ii) Η ποινική δίωξη της ανωτέρω πράξης μπορεί να γίνεται και αυτεπάγγελτα.

iii) Καθορίζεται ελάχιστο όριο [τρεις (3) μήνες] της φυ-

λάκισης που επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1-3 και 6 του άρθρου 370Α του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαθίσταται με τις προτεινόμενες διατάξεις.

ε. i) Καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης εξαίρεσης κατά δικαστικών προσώπων που συμπράττουν ή πρόκειται να συμπράξουν στην ίδια διαδικασία.

ii) Διευρύνονται οι περιπτώσεις που αναφέρονται ενδεικτικά στο άρθρο 330 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στις οποίες το δικαστήριο διατάσσει τη διεξαγωγή της δίκης ή μέρους αυτής χωρίς δημοσιότητα.

iii) Προβλέπεται ο διορισμός περισσοτέρων του ενός (2 ή 3) συνηγόρων για την υπεράσπιση κατηγορούμενου για κακούργημα, που δεν έχει συνήγορο, εφόσον η δίκη, λόγω της σοβαρότητας του αντικειμένου, πρόκειται να έχει μακρά διάρκεια.

iv) Παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να διατάξει και τη διακοπή της δίκης ή της συνεδρίασης για σημαντικά αίτια. (άρθρα 6 και 7)

2. a. Απαγορεύεται, πλην της οριζόμενης εξαιρέσεως, η ολική ή μερική μετάδοση από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, καθώς και η κινηματογράφηση και μαγνητοσκόπηση της δίκης ενώπιον ποινικού, πολιτικού ή διοικητικού δικαστηρίου.

β. Στους παραβάτες της ανωτέρω απαγόρευσης επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μέχρι τριών (3) ετών και χρηματική ποινή είκοσι έως διακοσίων χιλιάδων (20.000 - 200.000) ευρώ.

Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και όσοι παραβαίνουν την υφιστάμενη απαγόρευση για την τηλεοπτική μετάδοση, κινηματογράφηση, φωτογράφηση ή μαγνητοσκόπηση προσώπων, που οδηγούνται ενώπιον δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών και λοιπών αρχών, χωρίς τη ρητή συναίνεση αυτών. Σημειώνεται ότι οι υφιστάμενες σήμερα σχετικές ποινές είναι φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και χρηματική ποινή από 100.000 δρχ. (293 ευρώ) έως 5.000.000 δρχ. (14.674 ευρώ), (παρ. 4 άρθρου 35 ν. 2172/1993 που καταργείται). (άρθρο 8)

3. a. Προσδιορίζεται η έννοια του όρου «αλλοδαπός δημόσιος λειτουργός», που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 2εύτερου του ν. 2656/1998 (Δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού) και προβλέπεται η δήμευση και των προιόντων εγκλήματος, που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο.

β. Οι ποινές (διοικητικό πρόστιμο κ.λπ.), που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 2656/1998 στις επιχειρήσεις που, από υπαιτιότητα των στελεχών τους, ωφελούνται από αξιόποινες πράξεις του νόμου αυτού, επιβάλλονται και στα λοιπά εν γένει νομικά πρόσωπα, τα οποία ωφελούνται κατά τον προαναφέρομενο τρόπο. (άρθρο 9)

4. Συμπληρώνονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 2472/1997 και προστίθεται στις εξαιρέσεις από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας για την τήρηση και επεξεργασία αρχείων, που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα (άρθρα 6 και 7 του ν. 2472/97) και οι δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες. (άρθρο 10)

5. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988) και προβλέπονται τα εξής:

α. Επαναπροσδιορίζονται οι δικαστές που περιλαμβάνονται στους πίνακες που καταρτίζει ο δικαστής ή πρόε-

δρος του συμβουλίου που διευθύνει το εφετείο, από τους οποίους κληρώνεται η σύνθεση του δικαστηρίου.

β. Ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης του δικαστηρίου του τριμελούς εφετείου κακουργημάτων και του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, όταν αυτά εκδικάζουν υποθέσεις, που λόγω της σοβαρότητας του αντικειμένου τους, πρόκειται να διαρκέσουν επί μακρόν. (άρθρο 11)

6. α. Χορηγείται ειδική αποζημίωση για κάθε ημέρα απασχόλησης, πέραν του πενθημέρου, στο προσωπικό των καταστημάτων κράτησης, των σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων, των ειδικών θεραπευτικών καταστημάτων και της Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.). Το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης καθορίζεται με κ.υ.α..

β. Το ειδικό επίδομα προσωπικού σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων κράτησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης (περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2470/1997) αναπροσαρμόζεται στο ποσό των 190 ευρώ, από 45. 000 δρχ. (132,06 ευρώ) που είναι σήμερα.

γ. Τροποποιείται η συγκρότηση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.) κατά το μέρος που αναφέρεται στην ιδιότητα δύο (2) εκ των μελών αυτού. (άρθρο 12)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 125.000 ευρώ περίπου από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του συνιστώμενου Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης και την καταβολή εξόδων μετακίνησης εκτός έδρας στο προσωπικό που στελεχώνει το Σώμα. (άρθρο 1)

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης στον Προϊστάμενο του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, που εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. Η εν λόγω δαπάνη, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι προϊστάμενος του Σώματος τοποθετείται συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, στον οποίο περικόπτεται το 70% της καταβαλλόμενης σύνταξης (άρθρο 8 παρ. 14 ν. 2592/1998), εκτιμάται στο ποσό των 21.950 ευρώ. (άρθρο 3 παρ. 1)

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης στους δώδεκα (12) υπαλλήλους που αποσπώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη στελέχωση του ανωτέρω Σώματος, που εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. Εκτιμάται πάντως ότι η εν λόγω δαπάνη θα ανέρχεται στο ποσό των 42.300 ευρώ. (άρθρο 3 παρ. 4)

4. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη και το γραμματέα του τριμελούς συμβουλίου που συγκροτείται για τη γνωμοδότηση επί θεμάτων που αναφέρονται στην επιστροφή στη χώρα αλλοδαπών που έχουν απελαθεί κατόπιν σχετικής δικαστικής απόφασης. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 6.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 6 παρ. 3)

5. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή ειδικής αποζημίωσης για απασχόληση πέραν του πενθημέρου στο προσωπικό των καταστημάτων κράτησης, των σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων, των ειδικών θεραπευτικών καταστημάτων και της Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.). Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 1.500.000 ευρώ. (άρθρο 12)

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από το διορισμό περισσοτέρων του ενός (2 ή 3) συνηγόρων για την υπεράσπιση κατηγορούμενου για κακούργημα που δεν έχει συνήγορο, εφόσον η δίκη πρόκειται να διαρκέσει επί μακρόν. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και ανέρχεται στο ποσό των 1.173,88 ευρώ για κάθε παράσταση συνηγόρου. (άρθρο 7 παρ. 4)

7. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 71.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου για τη λειτουργία του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης εξοπλισμού. (άρθρο 1)

8. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

i) την πρόβλεψη κατώτατου ορίου (3 μήνες) στην ποινή φυλάκισης που επιβάλλεται στους παραβάτες των διατάξεων των περ. 1-3 και της παρ. 6 του άρθρου 370Α του Ποινικού Κώδικα, (άρθρο 6 παρ. 8)

ii) την επιβολή ποινής φυλάκισης μέχρι τριών (3) ετών και χρηματικής ποινής 20.000 έως 200.000 ευρώ στους παραβάτες των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 8 του νομοσχεδίου και την αναπροσαρμογή (αύξηση) της ποινής φυλάκισης από δύο (2) σε τρία (3) έτη και της χρηματικής ποινής από 100.000 δρχ. (293 ευρώ) έως 5.000.000 δρχ. (14.674 ευρώ) σε 20.000 έως 200.000 ευρώ στους παραβαίνοντες τις διατάξεις της παρ. 2 του αυτού άρθρου, (άρθρο 8 παρ. 3 και 4)

iii) την επιβολή διοικητικού προστίμου, μέχρι του τριπλάσιου της αξίας του οφέλους, που επιβάλλεται και στα λοιπά, πλην επιχειρήσεων, νομικά πρόσωπα που ωφελήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από αξιόποινες πράξεις του ν. 2656/1998 λόγω υπαιτιότητας των διευθυντικών στελεχών τους. (άρθρο 9 παρ. 2)

9. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων ή της δημόσιας περιουσίας από τη δήμευση προϊόντων εγκλήματος της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 2656/1998. (άρθρο 9 παρ. 1)

10. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την αναστολή απέλασης αλλοδαπών που έχουν εκτίσει την ποινή τους και η απέλασή τους δεν είναι δυνατή. (άρθρο 6 παρ. 5)

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2002

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης